

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2009-1-146 (İlk İnceleme)
Karar Sayısı : 09-56/1334-338
Karar Tarihi : 18.11.2009

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

10

Başkan : Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI (Başkan V.)
Üyeler : Mehmet Akif ERSİN, Doç. Dr. Mustafa ATEŞ,
İsmail Hakkı KARAKELLE, Doç. Dr. Cevdet İlhan GÜNAY,
Murat ÇETİNKAYA, Reşit GÜRPINAR

B. RAPORTÖRLER: Harun ULU, Harun GÜNDÜZ, Burak SAĞLAM

C. ŞİKAYET EDEN : İhsan MERT

20

Vekilleri: Av.Yaşar AYDIN, Av.Osman Yücel ÖNAL
Mersin Adana Karayolu 11.Km. Bağcılar Beldesi Mersin

D. HAKKINDA İLK İNCELEME

YAPILAN : - Petrol Ofisi A.Ş.
Eski Büyükdere Caddesi No:33-37 34398 Maslak/İstanbul

E. DOSYA KONUSU: Taraflar arasında düzenlenen intifa sözleşmesinin 4054 sayılı Kanun ve 2002/2 sayılı Tebliğ'e aykırı olduğu iddiası.

30

F. DOSYA EVRELERİ: Kurum kayıtlarına 2.11.2009 tarih ve 7805 sayı ile intikal eden şikayet başvurusunda öne sürülen iddiaların 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun çerçevesinde incelenmesi sonucu düzenlenen 6.11.2009 tarih ve 2009-1-146/İİ-09-HU sayılı İlk İnceleme Raporu, 9.11.2009 tarih ve REK.0.05.00.00-110/248 sayılı Başkanlık önergesi ile 09-56 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

G. İDDİALARIN ÖZETİ: Şikayet başvurusunda özetle;

40

- Şikayetçi ile Petrol Ofisi A.Ş. (POAŞ) arasında 15.9.1993 tarihinde bir akaryakıt bayilik sözleşmesi imzalandığı,
- Aynı tarihte, ilgili bayilik sözleşmesine bağlı olarak, adı geçen dağıtım şirketi lehine, akaryakıt istasyonunun bulunduğu, müvekkile ait Tekirdağ İli Çorlu ilçesindeki gayrimenkul üzerine 20 yıl süreli bir intifa hakkı tesis edildiği,
- Daha sonra şikayetçi ile POAŞ arasında anlaşmazlıklar yaşandığı ve bu süreçte POAŞ'ın intifa hakkına dayanarak Çorlu Asliye Hukuk Mahkemesi'nde açtığı dava sonucunda ilgili gayrimenkulün müvekkilin elinden alınarak dağıtım şirketine teslim edildiği

ifade edilerek, rekabet kurallarına aykırı olarak tesis edilen 20 yıllık intifa hakkına dayanarak akaryakıt istasyonunu şikayetçinin idaresinden alan dağıtım şirketi hakkında 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi uyarınca soruşturma açılması talep edilmektedir.

50

H. RAPORTÖRLERİN GÖRÜŞÜ: İlgili raporda,

- Başvuru konusu akaryakıt istasyonuna ilişkin olarak yapılan ve esasını POAŞ lehine intifa hakkı tesis eden sözleşmenin oluşturduğu dikey anlaşmanın 18.9.2010 tarihine kadar 2002/2 sayılı Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği'nde tanınan muafiyetten yararlandığı,
- Söz konusu dikey anlaşmanın her iki tarafın açık iradesi olmaksızın hukuken veya fiilen 18.9.2010 tarihini aşacak şekilde cebren uzatılmaya çalışılması halinde 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi çerçevesinde işlem tesis edilebileceği

60 ifade edilmiştir.

I. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

Dosyada yer alan bilgi ve belgelerden;

- 15.9.1993 tarihinde İhsan Mert ile POAŞ arasında akaryakıt bayiliğine ilişkin bir sözleşmesi imzalandığı,
- Bayilik sözleşmesi ile birlikte akaryakıt istasyonunun bulunduğu ve İhsan Mert'in mülkiyetinde bulunan gayrimenkul üzerinde POAŞ lehine 20 yıl süreli bir intifa hakkı tesis edildiği,
- İhsan Mert ve POAŞ arasında 15.12.2004 tarihinde yeni bir bayilik sözleşmesi imzalandığı,
- İhsan Mert tarafından söz konusu istasyonun işletilmesinin 10.3.2008 tarihinde Likitsan Kimya Tic. Ltd. Şti.'ne devredildiği, bu şirketin de 10.6.2009 tarihine kadar POAŞ bayiliğine devam ettiği,
- Likitsan Kimya Tic. Ltd. Şti.'nin faaliyetini 7.7.2009 tarihinde durdurduğu ve taşınmazı mülkiyet sahibi İhsan Mert'e teslim ettiği,
- İhsan Mert'in bu kez rakip dağıtım şirketi Starpet Garzan Akaryakıt Dağıtım Pazarlama A.Ş. ile 13.4.2009 tarihinde bayilik sözleşmesi imzaladığı,
- Bunun üzerine Çorlu Asliye Hukuk Mahkemesi'nde açtığı dava sonucunda, ilgili gayrimenkulün 6.7.2009 tarihli tedbir kararı ile POAŞ'ın kullanımına verildiği, İhsan Mert'in anılan mahkeme kararına karşı açtığı davaların ise reddedildiği

70

80

anlaşılmaktadır. Rekabet Kurulunun konuyla ilgili olarak daha önce almış olduğu kararlar çerçevesinde, bayilik sözleşmeleri ile bu sözleşmelerde yer alan rekabet etmeme yükümlülüğü süresine etki eden intifa sözleşmeleri ve kira sözleşmelerinin tamamı tek bir dikey anlaşma olarak kabul edilmektedir. Bu dikey anlaşmalar ile bayiye 5 yıldan uzun süreli rekabet yasağı getirilmesi söz konusu dikey ilişkiyi grup muafiyeti kapsamı dışına çıkarmaktadır.

Dosyadaki bilgilere göre şikayetçi ile POAŞ arasındaki dikey ilişkinin 2002/2 sayılı Tebliğ'in 5. maddesinde öngörülen beş yıllık süreyi aşar nitelikte rekabet etmeme yükümlülüğü içerdiği görülmektedir. Şöyle ki; şikayetçi ile POAŞ arasında 1993 yılında yapılan intifa hakkının süresi 2013 yılında sona ermektedir. Rekabet Kurulunun akaryakıt sektörüne yönelik olarak daha önce almış olduğu kararlar çerçevesinde, 18.9.2005 tarihinden önce yapılmış olan ve bu tarih itibarıyla kalan süreleri beş yılı aşan anlaşmaların, 18.9.2010 tarihine kadar 2002/2 sayılı Tebliğ ile tanınan grup muafiyetinden yararlanma ve uygulama süresi bulunmaktadır.

90

Bu bağlamda, Petrol Ofisi A.Ş. ile bayisi İhsan Mert arasındaki dikey ilişkiyi oluşturan intifa hakkının, söz konusu intifa sözleşmesinin 18.9.2005 tarihi itibarıyla kalan süresi 5 yılı aştığından, 18.9.2010 tarihine kadar 2002/2 sayılı Tebliğ'de belirtilen kapsamda

09-56/1334-338

100 olduğu ve grup muafiyetinden yararlandığı anlaşılmaktadır. Bununla birlikte, 18.9.2010 tarihinden sonra belirtilen esaslara aykırılıklar içermeye devam eden dikey ilişkilerle ilgili olarak rekabet mevzuatı çerçevesinde işlem yapılması söz konusu alabilecektir. Bu doğrultuda, şikayet dilekçesinde yer verilen hususlarla ilgili olarak mevcut durumda yapılacak bir işlemin olmadığı kanaatine varılmıştır.

J. SONUÇ

Düzenlenen rapora ve dosya kapsamına göre;

- 1- Başvuru konusu akaryakıt istasyonuna ilişkin olarak yapılan esasını Petrol Ofisi A.Ş. lehine intifa hakkı tesis eden sözleşmenin oluşturduğu dikey anlaşmanın 18.9.2010 tarihine kadar 2002/2 sayılı Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği kapsamında grup muafiyetinden yararlandığına,
- 110 2- Söz konusu dikey anlaşmanın her iki tarafın açık iradesi olmaksızın hukuken veya fiilen 18.9.2010 tarihini aşacak şekilde cebren uzatılmaya çalışılması halinde 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi çerçevesinde işlem tesis edileceği hususunun taraflara bildirilmesine

OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.